

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Факультет економіки та бізнесу
Кафедра бізнес-консалтингу та міжнародного туризму

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни

«ІНСТИТУЦІЙНА СИНЕРГІЯ»

<http://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=1147>)

Викладач (і)	д.е.н., проф. Кальченко Сергій Володимирович http://feb.tsatu.edu.ua/teacher/kalchenko-sergij-volodymyrovych/
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120

Загальний опис навчальної дисципліни

Анотація курсу. Дисципліна «Інституційна синергія» спрямована на формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти загальних та фахових компетентностей щодо застосовування науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень, визначення ключових трендів соціально-економічного та людського розвитку, застосування наукових підходів до формування та виконання ефективних проєктів у соціально-економічній сфері. Дисципліна зорієнтована на вивчення таких питань, як: класифікація інститутів; інформація як специфічний фактор економічної діяльності; становлення інформаційного суспільства: економічний та соціальний аспекти; положення факторно-ротаційної концепції економічного розвитку відповідно до умов інформаційного суспільства; забезпечення розвитку вітчизняного аграрного сектору за принципами постіндустріальної економіки; поняття та види соціальної відповідальності; підстави соціальної відповідальності; соціальна відповідальність бізнесу та її сутність; соціально-економічна сутність соціальної держави; еволюція концепції «соціальної держави»; моделі соціальної держави; виникнення та розвиток наукової школи «фізіократів»; «фізична економія» як правонаступниця школи фізіократів; перспективи розвитку вчення фізіократів за сучасних економічних реалій; основні ідеї організаційно-виробничої школи; теоретичні аспекти розвитку особистого селянського господарства на засадах кооперації; сучасні напрямки практичної реалізації положень концепції без найманого сімейно-трудового господарства; інституційний розвиток особистих селянських господарств на засадах підприємництва; соціально-економічні передумови формування поглядів Г.Маркузе; основні положення економічних поглядів Г.Маркузе; напрями реалізації положень теорії Г. Маркузе за сучасних умов; особисте та економічне насильство як елемент культурної спадщини; мафія як соціально-економічний інститут; корупція як економічне явище; особливості становлення нових жанрів сучасної літератури; моделі соціально-економічних відносин індивіда та суспільства в детективних

романах; проблеми соціально-економічного розвитку суспільства в творах жанру «фентезі».

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів фундаментальних знань теорії та практики інституційних засад соціально-економічного розвитку держави та суспільства і набуття ними відповідних професійних компетенцій, що забезпечують формування соціально-відповідальної поведінки.

Завдання дисципліни полягає у вивченні теоретичних положень і практики взаємодії держави, бізнесу, суспільства та людини крізь призму інститутів, створених ними; визначенні можливостей використання зарубіжного досвіду та аналізу можливостей використання елементів зарубіжних моделей інституційного розвитку в національній економіці; формуванні розуміння значення соціально-економічних інститутів в умовах сьогодення.

Результати навчання (компетентності)

Компетентності, які студент набере в результаті вивчення дисципліни

Спеціальність	Загальні компетентності (ЗК)	Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	Результати навчання (РН)
051 «Економіка»	ЗК01. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК07. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	ФК01. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень. ФК05. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку. ФК09. Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проєктів у соціально-економічній сфері	РН01. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем. РН 02. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності. РН 04. Розробляти та управляти соціально - економічними проєктами та комплексними діями з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально - економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень. РН 05. Дотримуватися принципів академічної доброчесності. РН 9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, досліджень та економіко - математичного моделювання та прогнозування. РН 11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів. РН14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем. РН 17. Оцінювати вплив макроекономічного регулювання та макроекономічних факторів на розвиток суб'єктів господарювання та застосовувати творчий підхід до проведення інституціонального аналізу сучасних соціально – економічних процесів.

Орієнтовний перелік тем лекцій

1. Теоретичні засади розвитку інституційної економіки
2. Інституційна природа інформаційного суспільства
3. Інституційний характер соціально відповідальних відносин
4. Інституційні засади формування та розвитку «фізичної економії»
5. Інституційні аспекти управлінських відносин
6. Інституційна природа сімейно-трудового господарства
7. Інституційна природа організованої злочинності
8. Інституційна природа літературних жанрів постіндустріальної економіки

Орієнтовний перелік тем практичних занять

1. Інституційна природа економічних відносин
2. Інституційне середовище інформаційного суспільства
3. Інституційні засади соціально відповідальних відносин
4. Інституційні принципи наукової школи «фізичної економії»
5. Інституційні засади управлінських відносин в бізнесі та суспільстві
6. Інституційна сутність сімейно-трудового господарства
7. Інституційні засади організованої злочинності
8. Інституційна природа напрямів сучасної літератури.

Політика курсу

- ✓ Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде неатестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані під час консультацій або на Освітньому порталі університеті.
- ✓ Через об'єктивні причини (наприклад, карантин, хвороба, участь у конференції, науковому проекті, міжнародному стажуванні) навчання може відбуватись в on-line формі на Освітньому порталі ТДАТУ з використанням системи Moodle або за посередництва інших інформаційно-комунікаційних платформ чи технологій за погодженням із викладачем курсу.
- ✓ Списування під час виконання контрольних заходів, диференційованого заліку та екзамену заборонені, зокрема із використанням мобільних гаджетів, комунікаційних засобів тощо.
- ✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- ✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися академічної етики: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік освітнього процесу.

Рекомендована література

1. Варченко О.М., Кальченко С.В., Свиноус І.В., Артимонов І.В., Ібатуллін М.І., Гринчук Ю. С. Соціально-економічні аспекти становлення постіндустріального суспільства: монографія. Біла Церква. БНАУ. 2020. 302с.
2. Вплив корупції на економічне зростання К.2016. 24с
3. Кальченко С.В., Карпенко С.В., Попова Т.В., Карпенко Н.М. Інституційна синергія: навчальний посібник. Запоріжжя. 2020. 320с.
4. Кальченко С.В. Стратегічні напрямки розвитку селянських господарств на засадах соціальної відповідальності. Збірник наукових праць Таврійського

державного агротехнологічного університету (економічні науки) 2018. № 3 (38) С. 109-114.

5. Francis Fukuyama, What is Corruption? [HTTP://WWW.RIDGE.UY/WP-CONTENT/UPLOADS/2016/05/FUKUYAMA_FRANCIS.PDF](http://www.ridge.uu/wp-content/uploads/2016/05/fukuyama_francis.pdf).

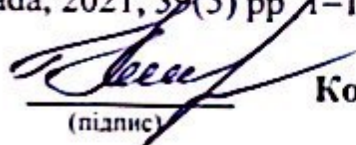
6. Kalchenko S.V. Yeremenko D., Hrybova D. Features of the use of resource potential in peasant farms. Baltic Journal of Economic Studies Vol 4, No 4 (2018) S. 140-144

7. Kalchenko S.V. Trusova N., Hrybova D., Biliaiev S. Small and large business interaction within national economy's gross added value reproduction in Ukraine Oeconomia Copernicana VOL 9 NO 3 (2018) S. 403-417

8. Kalchenko S.V. Trusova N., Tsap V., Ternovsky V. Restrictions of financing the budget deficit of Ukraine International Journal of Economic Research. – 2017. – Vol. 14. – №14. – PP. 353-364.

9. Trusova, N.V., Oleksenko, R.I., Kalchenko, S.V., Pasiaka, S.R., Moroz, S.A. Managing the intellectual potential in the business-network of innovative digital technologies Estudios de Economia Aplicada, 2021, 39(5) pp 1-15.

Гарант освітньої програми

(підпис)

Колокольчикова І.В.